

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/36/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323200105
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Krochtová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8323200105.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Krochtovej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v spore žalobkyne: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX/XX, XXX XX D., právne zastúpená: JUDr. Anna Drugdová, advokátka, Námestie slobody 25, 066 01 Humenné, IČO: 42 383 901, proti žalovanému: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/X, XXX XX D., o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 12C/1/2023 zo dňa 07.03.2024, takto jednomyseľne

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“ a „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že vo výroku I. určil, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej aj „BSM“) žalobkyne a žalovaného patrí: zostatková hodnota členského podielu družstevného bytu č. 30, nachádzajúci sa na 7. poschodí bytového domu súp. č. XXXX, F. E. XXXX/X, D. vo výške 26.300,- eur, finančné prostriedky vedené v peňažných ústavoch k 13.10.2011 na meno žalobkyne vo výške 4.859,33 eura a na meno žalovaného vo výške 36.022,75 eur, finančné prostriedky v sume 3.995,60 eur a 8.367,77 eur, suma 964,03 eur, s tým, že určil celkovú hodnotu masy bezpodielového spoluvlastníctva vo výške 80.509,48 eur; vo výroku II. uložil žalovanému z titulu finančného vyporiadania zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva strán povinnosť zaplatiť žalobkyni 19.824,29 eura v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku; vo výroku III. vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo a vo výroku IV. priznal štátu nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 50 % a voči žalovanému v rozsahu 50 % s tým, že o výške náhrady rozhodne súd samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 143, § 144, § 148 ods. 1, § 149 ods. 1 a § 150 Občianskeho zákonníka a tiež ust. § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Predmetom odvolacieho prieskumu je v poradí tretí rozsudok súdu prvej inštancie, napadnutý žalovaným.

4. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol v poradí prvým rozsudkom č.k. 12C/120/2011-463 zo dňa 04.03.2015, ale na základe odvolania strán sporu Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 4Co/117/2015-510 zo dňa 13.10.2016 zrušil napadnutý rozsudok vo vyhovujúcom výroku, vo výroku o trovách konania, o trovách štátu, o súdnom poplatku a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Následne súd prvej inštancie rozhodol v poradí druhým rozsudkom č. k.

12C/120/2011- 591 zo dňa 01.06.2018 v spojení s opravným uznesením č. k. 12C/120/2011 - 648 zo dňa 26.6.2019, ale na základe odvolania strán sporu Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 4Co/91/2019- 675 zo dňa 28.11.2019 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 12C/120/2011- 591 zo dňa 21.6.2018 tak, že cit.: „I. Súd určuje, že do zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu patrí: - zostatková hodnota členského podielu družstevného bytu č. XX nachádzajúci sa na X. poschodí bytového domu súp. č. XXXX, F. E. XXXX/X, D. vo výške 26.300,- eur, - finančné prostriedky vedené v peňažných ústavoch k 13.10.2011 na meno žalobkyne v vo výške 4.859,33 eura a na meno žalovaného vo výške 36.022,75 eur, - finančné prostriedky v sume 3.995,60 eur a 8.367,77 eur, - suma 964,03 eur s tým, že určuje celkovú hodnotu masy bezpodielového spoluvlastníctva vo výške 80.509,48 eur. II. Z titulu finančného vyporiadania zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva strán žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 19.824,29 eura v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku. III. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. IV. Priznáva štátu nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 50 % a voči žalovanému v rozsahu 50 % s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.“ Na základe dovolania žalovaného Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 4Cdo/146/2021 zo dňa 15.12.2022 zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 4Co/91/2019 – 675 zo dňa 28.11.2019 a rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 12C/120/2011-591 zo dňa 21.03.2018 a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Súd prvej inštancie v dôvodoch napadnutého rozsudku (v poradí tretieho) konštatoval, že manželstvo strán sporu bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Humenné č. k. 15C/79/2011-15 zo dňa 27.09.2011, právoplatným dňa 13.10.2011.

6. Uznesením Okresného súdu Humenné č.k. 17C/170/2012-49 zo dňa 20.02.2013 bol schválený zmier, ktorým sa zrušilo právo spoločného nájmu strán sporu k družstevnému bytu č. 30 na ulici Partizánskej 2503/3 v Humennom s tým, že výlučným nájomcom a členom bytového družstva sa stal žalovaný. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 05.04.2013.

7. Predmetom vyporiadania BSM v danej veci bola zostatková hodnota členského podielu družstevného bytu č. 30, nachádzajúceho sa na 7. poschodí bytového domu súp. č. XXXX na ul. E. X, ktorého hodnota bola stanovená znaleckým posudkom A. B. B. č. 8/2014 vo výške 26.300 eur (č.l. 322 spisu). Výška stanovenej hodnoty členského podielu medzi stranami sporná nebola. Vo vzťahu k spoločnému nájmu k družstevnému bytu strany sporu uzavreli zmier schválený súdom, ktorým došlo k zrušeniu práva spoločného nájmu bývalých manželov k trojizbovému družstevnému bytu s tým, že výlučným nájomcom a členom bytového družstva sa stal žalovaný, žalobkyňa bola povinná byť vypratať v lehote 14 dní od rozhodnutia a žalovaný nebol povinný zabezpečiť žalobkyni bytovú náhradu.

8. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že strany sporu mali k zániku BSM, t.j. k 13.10.2011 finančné prostriedky, a to žalobkyňa v celkovej hodnote 4.859,33 eur a žalovaný v sume 36.022,75 eur.

9. Súd do masy BSM zahrnul aj sumu 12.363,37 eur z dôvodu, že žalovaný počas trvania manželstva vybral z účtu vedeného v G. G. H.. Bratislava č. XXXXXX-XXXXXXXXXX dňa 30.09.2011 sumu 3.995,60 eur (čl. 152 spisu) a v roku 2010 žalovaný vybral z účtu vedeného v E. I. sumu 8.367,77 eur. Žalovaný počas konania nespochybnil, že tieto finančné prostriedky vybral počas trvania manželstva, avšak následne po opustení spoločnej domácnosti zo spoločného družstevného bytu, z ktorého odišla žalobkyňa spolu s maloletými deťmi, mu finančné prostriedky mali byť odcudzené. Trestné oznámenie však na neznámeho páchatela nepodal a jeho tvrdenie týkajúce sa údajného odcudzenia stranou v spore - žalobkyňou ničím nepreukázal, a preto súd tieto finančné prostriedky zahrnul do masy BSM.

10. Súd zahrnul do masy BSM aj vyplatené poistné z titulu poistnej udalosti na motorovom vozidle zn. Felicia, ktoré poistné plnenie bolo vyplatené podľa predloženého listinného dokladu Kooperatíva poisťovňou, Vienna Insurance Group, Košice, dňa 30.01.2013 s ukončením šetrenia poistnej udalosti. V konaní nebolo sporné, že finančné prostriedky vo výške 964,03 eur prevzala žalobkyňa. Obranu žalovanej týkajúcu sa použitia finančných prostriedkov na opravu motorového vozidla zn. J., EČV: D. XXX H., rok výroby 2000, súd nepovažoval za opodstatnenú z dôvodu, že v čase výplaty poistného plnenia strany sporu nemali vyporiadané BSM ohľadne huteľných vecí, z dôvodu, že k uzavretiu dohody došlo až dňa 17.04.2013.

11. Súd teda stanovil celkovú hodnotu masy BSM vo výške 80.509,48 eura (26.300 eura + 4.859,33 eura + 36.022,75 eura + 3.995,60 eura + 8.367,77 eura + 964,03 eura).

12. Súd zohľadnil finančné prostriedky, ktorými disponovali ku dňu rozvodu manželstva, a to na strane žalobkyne vo výške 5.823,36 eur (4.859,33 eur + 964,03 eur) a na strane žalovaného súd zohľadnil finančné prostriedky vedené na účtoch v peňažnom ústave v sume 36.022,75 eur, ďalej finančné prostriedky vybrané žalovaným počas trvania manželstva a prebiehajúceho konania o rozvod celkom v sume 12.363,37 eur, ako aj zohľadnil zostatkovú hodnotu členského podielu 3-izbového družstevného bytu v sume 26.300,-, ktorý žalovaný nadobudol v rámci schváleného zmiernu o zrušení spoločného nájmu k bytu. Celkom na strane žalovaného zohľadnil finančné prostriedky v hodnote 74.686,12 eur.

13. Súd prvej inštancie v súlade s § 150 Občianskeho zákonníka vychádzal z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké, a preto každému z nich z titulu zaniknutého BSM vznikol nárok na finančné vyporiadanie vo výške 40.254,74 eur.

14. Žalovaný počas konania navrhoval vo veci rozhodnúť podľa disparity podielov strán sporu, avšak súd prvej inštancie poukázal na odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že obe strany sporu ako manželia zabezpečovali rodinu na základe svojich možností a schopností, príjmom z pracovného pomeru, žalovaný aj na základe podnikateľskej činnosti, ktorú začal vykonávať v roku 2000 s tým, že v spore nebolo preukázané, aby sa od zásady paritného rozdelenia vyporiadania masy BSM bolo dôvodné sa odchýliť.

15. Z uvedených dôvodov žalovanému z titulu vyporiadania zaniknutého BSM vznikla povinnosť doplatiť žalobkyni sumu 34.431,38 eur s tým, že súd zohľadnil čiastočné plnenie poskytnuté žalobkyni v priebehu konania vo výške 14.607,09 eur (14.500,- eur + 107,09 eur). Celkom z titulu finančného vyporiadania zaniknutého BSM na vyrovnanie finančného podielu preto uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 19.824,29 eur (34.431,38 - 14.607,09 = 19.824,29). V súlade s § 232 ods. 3 CSP súd uložil žalovanému lehotu na plnenie 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku vzhľadom na výšku finančných prostriedkov, ktoré je žalovaný povinný na vyrovnanie žalobkyni vyplatiť.

16. Žalobkyňa počas konania navrhovala, aby súd do masy BSM zahrnul aj finančné prostriedky vo výške 29.849,43 eur, ktoré mal žalovaný vybrať z účtu, pričom súd považoval námietku za nedôvodnú. V konaní bolo preukázané, že tieto finančné prostriedky patrili matke žalovaného, a to K. C., ktorá v rámci svedeckej výpovede uviedla, že predmetné finančné prostriedky odovzdala žalovanému z dôvodu obavy o tieto finančné prostriedky. Táto skutočnosť bola potvrdená nielen svedkyňou K. C., ale aj svedkyňou H. C..

17. Žalovaný navrhoval, aby suma 1.460,- eur, ktorú mal použiť na zaplatenie členského podielu, nebola zahrnutá do masy BSM, pretože malo ísť o finančné prostriedky, ktoré mal pred uzavretím manželstva. Tento návrh súd nepovažoval za dôvodný. Z obsahu spisu, a to pripojených listinných dôkazov - potvrdenia Okresného stavebného bytového družstva so sídlom v Humennom zo dňa 30.03.1989 (č.l. 438 spisu), ako aj z predložených kópií poštových poukážok vyplýva, že žalovaný zaplatil za členský podiel v bytovom družstve na 3-izbový byt sumu 23.800,- Sk, a to poštovými poukážkami z 21.02.1989 v sume 200,- Sk a 300,- Sk a 06.04.1989 v sume 23.300,- Sk. Z uvedených listinných dôkazov však nevyplýva a žalovaný túto skutočnosť nepreukázal, že by sa jednalo o jeho výlučné finančné prostriedky. Je nesporné, že strany sporu uzavreli manželstvo dňa 04.06.1988, ktoré bolo právoplatne rozvedené dňa 13.10.2011. Z výsluchu strán sporu vyplýva, že po uzavretí manželstva strany sporu spoločne hospodárili. Obaja mali úspory finančných prostriedkov nadobudnuté pred uzavretím manželstva, tiež finančné prostriedky získali darom s tým, že členský podiel v družstevnom byte bol zakúpený zo spoločných prostriedkov. Žalovaný nesplnil dôkaznú povinnosť v sporovom konaní. Členský podiel bol nadobudnutý za trvania manželstva (§ 143 Občianskeho zákonníka).

18. Súd nepovažoval za dôvodný ani návrh žalovaného, aby suma 6.905,- eur, ktorá predstavovala ním vyčíslené náklady na štúdium žalobkyne počas trvania manželstva, patrila do masy BSM. Vyúčtované náklady súd nepovažoval za opodstatnené, keďže ide o spotrebované finančné prostriedky nadobudnuté počas trvania manželstva, vedenia spoločnej domácnosti. Žalobkyňa bola počas trvania manželstva riadne zamestnaná, zabezpečovala príjem domácnosti podľa svojich schopností a možností a tiež

zabezpečovala starostlivosť o rodinu, a tým sa podieľala aj na úhrade nákladov spojených s vedením domácnosti.

19. V súvislosti s návrhom žalovaného, aby do masy BSM bola zahrnutá aj suma 1.246,- eur, ktorá mala byť na spoločnej vkladnej knižke žalobkyne a jej matky, súd poukázal na to, že uvedená suma bola vedená na vkladnej knižke matky žalobkyne (L. M.), ktorá ako svedkyňa v spore bola vypočítaná. Žalovaný napriek tvrdeniam nepreukázal, aby šlo o finančné prostriedky žalobkyne nadobudnuté počas trvania manželstva a patriace do masy BSM. Žalovaný neunesol dôkazné bremeno na preukázanie svojho tvrdenia. To, že na vkladnej knižke je uvedené meno žalobkyne ako spoludisponenta neznamena, že ide o jej finančné prostriedky. Z listinného dôkazu nachádzajúceho sa v spise na č.l. 69 nepochybne vyplýva, že vkladná knižka znejúca na sumu 1.246,05 eur so zostatkom k 13.10.2011 bola na meno L. M. ako vkladateľ s tým, že ako v poradí druhý vkladateľ je uvedená žalobkyňa, avšak táto skutočnosť sama o sebe nie je dôkazom o tom, že finančné prostriedky nachádzajúce sa na tejto vkladnej knižke, sú získané počas trvania manželstva výlučne žalobkyňou a že žalobkyňa patrili.

20. Žalovaný tiež navrhol, aby do masy BSM nebola zahrnutá suma 1.595,17 eur (zostatok dotácie), ktorú mal žalovaný získať ako dotáciu a ktorá bola určená na jeho podnikanie na základe dohody o poskytnutí príspevku na samostatnú zárobkovú činnosť vo výške 3.902,- eur (č.l. 34 - 37 spisu). Súd konštatoval, že strany sporu počas trvania manželstva nemali zrušené alebo zúžené BSM. Strany sporu v rámci vyporiadania masy BSM neoznačili ani podnik žalovaného ako predmet vyporiadania BSM. Z uvedeného dôvodu túto sumu súd zahrnul do masy BSM.

21. Počas konania žalovaný namietal, aby súd nepriznal štátu náhradu trov konania, ktoré vznikli štátu v súvislosti so znaleckým dokazovaním, ako aj zisťovaním stavu finančných prostriedkov v peňažných ústavoch strán sporu. V tejto súvislosti súd konštatoval, že štát má nárok na náhradu trov, ktoré mu v konaní vznikli, pokiaľ neboli hradené z preddavkov. Za trovy konania sa považujú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré v súvislosti s vykonávaním dokazovania vznikli. Z uvedeného dôvodu teda súd priznal náhradu trov štátu vo vzťahu k stranám sporu rovnakým pomerom.

22. O trovách konania v danej veci súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP a vyslovil, že strany sporu nemajú právo na náhradu trov konania, pretože vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov súd nevykonal tak, ako to navrhovali strany sporu.

23. O trovách štátu vo vzťahu k žalobkyňi a žalovanému súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a priznal štátu vo vzťahu k žalobkyňi a žalovanému trovy štátu rovnakým pomerom, teda po 50 %, z dôvodu, že žalobkyňa a žalovaný mali rovnaký pomer pri vyporiadaní BSM.

24. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný. Namietal, že súd prvej inštancie porušil jeho právo na spravodlivý proces, keď nerešpektoval závažnosť pokynov Najvyššieho súdu SR a právne názory Ústavného súdu SR, ktorý v danej veci rozhodol o jeho ústavnej sťažnosti. Podľa žalovaného súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav veci, pretože opakovane nevykonal navrhnutý dôkaz potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, pretože aj napriek jeho upozorneniam neúplne a tiež aj nepravdivo popísal zistený skutkový stav. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže súd právnou normu nesprávne aplikoval. Okrem toho žalovaný namietal, že rozhodnutie súdu je arbitrálne a nepreskúmateľné, nakoľko súd v odôvodnení opakovane nereagoval na jeho zásadné relevantné námietky, vyjadrenia a dôkazy, ktoré súdu predložil na pojednávaniach a v písomných vyjadreniach.

25. V súvislosti s námietkou o nerešpektovaní pokynu Najvyššieho súdu SR žalovaný uviedol, že dovolací súd v uznesení sp. zn. 4Cdo/146/2021 zrušil rozsudky súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu z dôvodu, že neboli vykonané ním navrhnuté dôkazy, pričom ich nevykonanie súdy žiadnym spôsobom neodôvodnili. Ide o návrh, aby súd uložil žalobkyňi povinnosť, aby predložila súdu súpis a dôkazy, kde všade ku dňu zániku BSM mala finančné prostriedky a v akej výške. Podľa žalovaného dovolací súd poukázal na tzv. informačný deficit na jeho strane a vysvetľovaciu povinnosť žalobkyne. Žalovaný argumentoval tým, že bolo preukázané, že žalobkyňa aj keď bola povinná už v návrhu na začatie konania uviesť všetky rozhodujúce skutočnosti úplne a pravdivo, nikdy, ani v žalobe, ani neskôr súdu neuviedla, akými finančnými prostriedkami patriacimi do BSM disponuje. Okrem toho podľa žalovaného

žalobkyňa zamlčala, že s peniazmi hospodárili samostatne a že počas celého manželstva svoje nemalé príjmy viedla na samostatných účtoch, ku ktorým on nemal prístup ani dispozičné práva. Žalobkyňa tiež zamlčala, že počas obdobia 09/2009 až 01/2011 hospodárili cez spoločný účet a sledovali si vzájomne príjmy a výdavky. Žalobkyňa v danom čase vyberala peniaze vo veľkom rozsahu a používala na neznáme účely alebo umiestňovala na neznáme miesto. Počas hospodárenia cez spoločný účet neodvádzala celú mzdu podľa dohody na spoločný účet, ale časť peňazí si vyberala formou nešpecifikovaných zrážok od zamestnávateľa, čím časť mzdy pred ním zatajila, čo sa preukázalo z jej mzdových listov za r. 2009 - 2011. Počas celého manželstva vo veľkom rozsahu používala peniaze mimo potrieb domácnosti a financovala aj neresti a iné potreby svojich príbuzných. Žalovaný je toho názoru, že uviedol dostatok dôkazov a indícií o tom, že masa BSM je neúplná, nedostatočne zistená, a to až do takej miery, že do masy BSM nie sú zahrnuté úspory žalobkyne vo výške odhadom 25.000,- eur až 30.000,- eur. Ide o úspory, ktoré si viedla žalobkyňa samostatne, odkladala si ich aj na neznámom mieste a nakladala s nimi mimo potrieb domácnosti. Žalovaný dodal, že po vrátení vecí súd prvej inštancie opakovane, teda neúčelne vyžiadal výpisy žalobkyne z B. (č.l. 531 a opakovane tie isté č.l. 789), vyžiadal mzdové listy žalobkyne zo Sociálnej poisťovne, čo už nepožadoval, ale dôkaz, kvôli ktorému dovolací súd rozsudky zrušil, súd nevykonal. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na zvukový záznam z pojednávania, z ktorého plynie, že súd v 8:30 minúte záznamu uviedol: „Vykonali sme z procesného hľadiska to, čo nám bolo uložené, všetky tri tieto dôkazy okrem prvého dôkazu, kedy sa mala žalobkyňa vyjadriť k tým účtom. Žalobkyňa povedala nič sa nebude vyjadrovať, nebude dokazovať negatívne veci. Takže toto nie, ostatné veci boli.“ Žalobkyňa si svoju vysvetľovaciu povinnosť nesplnila, a preto bolo povinnosťou súdu hodnotiť tieto dôkazy v neprospech žalobkyne.

26. Vo vzťahu k námietke o nerešpektovaní záverov Ústavného súdu SR žalovaný uviedol, že vzhľadom k tomu, že Najvyšší súd SR sa pri zrušení rozsudkov súdov nižších inštancií nevyjadril k všetkým dovolacím dôvodom, podal ústavnú sťažnosť, o ktorej rozhodol Ústavný súd SR v uznesení č.k. IV. ÚS 429/2023-13 zo dňa 05.09.2023. V rozhodnutí nebolo konštatované porušenie práv žalovaného, ale v bode 9. uznesenia bolo uvedené, že rozhodnutie nie je definitívne, vec sa vracia na prvý stupeň a žalovaným namietané pochybenia je možné reparovať. Žalovaný tu poukázal na svoju námietku o tom, že súd neoprávnenne rozhodoval aj o jeho pohľadávke 14.500,- eur nepatriacej do BSM, ktorá vznikla ako bezdôvodné obohatenie až 2 roky po zániku BSM a je riešená v samostatnom konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia pod sp. zn. 18C/525/2015, o obnovu ktorého požiadal po zrušení rozsudkov dovolacím súdom. Dodal, že táto platba sa netýkala súdneho vyporiadania BSM, ale konkrétnej dohodnutej sumy v rámci mimosúdnej dohody. Podľa žalovaného súd prvej inštancie neustálil, či jeho pohľadávka 14.500,- eur patrí do BSM, a teda, či podlieha vyporiadaniu v tomto konaní. Súd bez odpovedí na jeho argument túto pohľadávku do masy BSM nezahrnul, ale o nej rozhodol pri vyporiadaní BSM tak, že ju započítal. Žalovaný uviedol, že pohľadávka, ktorá vznikla až po zániku BSM, keďže nepatrí do masy BSM, tak nepodlieha vyporiadaniu BSM. Na tomto mieste žalovaný namietal aj to, že súd prvej inštancie do odôvodnenia rozsudku prevzal časti odôvodnenia zo zrušeného rozsudku odvolacieho súdu.

27. K námietke o tom, že súd nesprávne ustálil masu BSM, neúplne a nepravdivo popísal zistený skutkový stav a nevysporiadal sa s podstatnými námietkami a argumentami, žalovaný uviedol, že súd zahrnul do BSM sporné sumy 8.367,67 eur a 3.995,60 eur a určil, že nimi disponuje napriek tomu, že ku dňu zániku BSM sa tieto peniaze na bankových účtoch nenachádzali a nebolo preukázané, či tieto peniaze vôbec existovali ku dňu zániku BSM, ani kto nimi disponuje, keďže k nim mali so žalobkyňou rovnaký prístup. Uviedol, že peniaze z účtov vybral, ale boli uložené v spoločnej domácnosti a obaja k nim mali prístup. Podľa žalovaného ich s najväčšou pravdepodobnosťou zobrala žalobkyňa ešte počas trvania manželstva, resp. aj neskôr, pretože aj po rozvode manželstva až do 04.12.2011 v byte bývala a až do konca februára 2013 mala od bytu kľúče a počas jeho neprítomnosti do bytu chodila. Až po vrátení kľúčov s týmito sumami vyrukovala na súde. Tiež dodal, že nikdy netvrdil, že peniaze boli odcudzené, a preto odôvodnenie súdu o nepodaní trestného oznámenia považoval za bezpredmetné. Podľa žalovaného sa súd v tejto súvislosti nevysporiadal so všetkými jeho podstatnými argumentmi. Podľa žalovaného uvedené sumy nemali byť pojaté do masy BSM.

28. Žalovaný ďalej namietal, že peniaze na spoločnej vkladnej knižke žalobkyne a jej matky L. M. v sume 1.246,05 eur mali byť zahrnuté do masy BSM. Vkladnú knižku viedla banka v zozname účtov žalobkyne k 13.10.2011. Banka uviedla, že v zmysle Obchodných podmienok obaja vkladatelia majú rovnaké práva disponovať vkladnou knižkou a k vkladom na nej a voči banke sú oprávnení a povinní

spoločne a nerozdielne, čím označila žalobkyňu za spolumajiteľku účtu, a preto peniaze majú patriť do BSM. V súpise súd okrem účtov s nízkymi zostatkami v rozpore s predloženými správami neuviedol na strane žalobkyne ani účet v B. č.ú. XXXXXXXXXXXX so zostatkom 208,36 eur, čo bol ich spoločný účet, ani vkladnú knižku v E. I. s číslom vkladu XXXXXXXX/XXXX so zostatkom 1.246,05 eur. Až po vrátení veci na pojednávaní dňa 25.10.2017 žalobkyňa po prvýkrát začala tvrdiť, že tieto peniaze patria jej matke. Na ďalšom pojednávaní dňa 07.03.2018 žalobkyňa predložila listinné dôkazy, ktoré mali jej tvrdenia preukazovať a nepravdivo tvrdila, že na tejto vkladnej knižke bola len spoludisponentom, ktorým sa stala až po výmene vkladnej knižky v roku 2006. Na ďalšom pojednávaní dňa 21.03.2018 žalovaný tvrdenia žalobkyne vyvrátil. Z dokladu, ktorý žalobkyňa súdu predložila, bolo podľa žalovaného preukázané, že bola druhou vkladateľkou, čiže rovnocennou majiteľkou účtu, už pred výmenou tejto vkladnej knižky. Svedkyňa L. M. bola vypočutá pred súdom prvej inštancie dňa 15.05.2014 a pri výsluchu nepotvrdila, aby peniaze na predmetnej vkladnej knižke mali patriť jej. Žalovaný dodal, že súd neprijateľným spôsobom otočil dôkazné bremeno voči nemu, keď uviedol, že nepreukázal, že ide o finančné prostriedky nadobudnuté počas manželstva.

29. Ďalšou námietkou žalovaného bolo tvrdenie, že peniaze vo výške 1.597,17 eur, ktoré sa ku dňu 13.10.2011 nachádzali na účte, predstavovali nespotrebovanú dotáciu štátu určenú výlučne na začatie jeho podnikateľskej činnosti. Dotácia vo výške 3.902,16 eur mu bola poskytnutá v júli 2010. Zvyšná, nevyčerpaná časť dotácie nemala byť zahrnutá do masy BSM. Súd podľa neho nesprávne aplikoval právnu normu. Žalovaný tvrdil, že predloženým listinným dôkazom preukázal, že ostávajúcu časť príspevku následne použil na stanovené účely v období od zániku BSM do 28.06.2012. Ide o prostriedky, ktoré podľa svojej povahy slúžia výkonu povolania len jedného z manželov, a preto nemali byť zahrnuté do masy BSM. Podľa účtovných aj daňových zákonov takto poskytnutý príspevok v čase poskytnutia nie je príjmom z podnikania, ale len záväzkom. Žalobkyňa bola súdom priznaná polovica nevyčerpanej časti tohto príspevku v rozpore so zmluvou o poskytnutí príspevku, pretože žalovaná ju nepoužila, ani ju nevie použiť v súlade so zmluvou.

30. Žalovaný tiež namietal, že súd v rozpore s ust. § 150 Občianskeho zákonníka neuložil žalobkyňi povinnosť nahradiť do BSM sumu 6.905,- eur, ktorá bola vynaložená zo spoločného majetku na získanie jej akademického titulu. Žalovaný nesúhlasil s posúdením súdu, ktorý tieto peniaze považoval za spotrebované finančné prostriedky nadobudnuté počas manželstva a vedenia spoločnej domácnosti. Podľa žalovaného súd nesprávne aplikoval právnu normu, keďže ide o finančné prostriedky použité na výlučný nehmotný majetok žalobkyne. Žalobkyňa potvrdila, že išlo o finančné prostriedky z jej príjmu, na ktoré si sama našetrila, čo znamená, že ide o prostriedky patriace do BSM, a preto žalobkyňa je povinná tieto prostriedky nahradiť do BSM.

31. Žalovaný namietal, že súd nezohľadnil jeho návrh, aby suma 44.000,- Kčs, t. j. 1.460,- eur, ktorú vniesol do manželstva ako svoje úspory nadobudnuté pred uzavretím manželstva, sa mu uhradila z BSM. Podľa žalovaného žalobkyňa túto skutočnosť nespochybnila, len uviedla, že sa nedá jednoznačne preukázať, z akých finančných prostriedkov bol po vzniku manželstva zakúpený členský podiel v bytovom družstve. Nevedela uviesť, na aké účely sa jeho výlučné finančné prostriedky použili. Žalovaný dodal, že žalobkyňa vniesla do manželstva 8.000,- Kčs, t. j. 265,- eur vrátane finančných darov, ktoré dostala k svadbe. Platy mali nízke a zarobené peniaze míňali na bežný život a na obstarávanie vecí pre ich dcéru, ktorá sa narodila XX.XX.XXXX. Iné, než jeho výlučné peniaze v takom rozsahu nemali.

32. Odvolateľ tiež namietal súdom stanovenú rovnosť podielov bývalých manželov. Vyslovil, že aj napriek extrémnej disparite pri zásluhách o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí súd jeho návrh na disparitné vyporiadanie BSM z nevysvetlených dôvodov neakceptoval. Rozhodnutie preto považoval za neodôvodnené. Súd sa v odôvodnení rozsudku vôbec nezaoberal množstvom dôkazov a argumentov, ktoré podľa názoru žalovaného svedčia v prospech disparity podielov. Žalovaný považoval za neprípustné odôvodnenie súdu prvej inštancie, ktoré v tejto súvislosti citovalo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré bolo zrušené v dovolacom konaní. Tým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Žalovaný tiež uviedol, že bolo preukázané, že žalobkyňa sa v extrémnom rozsahu v rámci svojich možností nepodieľala na nadobúdaní a udržaní spoločných vecí, na finančnom obstarávaní domácnosti, na udržaní finančných prostriedkov a spoločnú domácnosť vedome a vo veľkom rozsahu počas celého manželstva poškodzovala.

33. Žalovaný súčasne poukázal na súdom nevyhodnotené dôkazy a argumenty uvedené na strane 5 a 6 jeho dovolania zo dňa 18.02.2020. Za najdôležitejšie z nich považoval zatajenie podstatnej časti úspor žalobkyne, nakladanie s finančnými prostriedkami mimo potrieb domácnosti vo veľkom rozsahu, klamstvá žalobkyne o tom, že zo svojho zárobku financovala v podstate všetky potreby rodiny, skutočnosť, že aj napriek svojim pomerne vysokým zárobkom a možnostiam, sa na obstarávaní vecí pre spoločnú domácnosť podieľala len v rozsahu cca 1%, skutočnosť, že na financovaní chodu domácnosti sa aj napriek svojim možnostiam podieľala len v rozsahu cca 10 %. Žalovaný poukázal aj na nález Ústavného súdu SR zo dňa 13.03.2013, č. k. I. ÚS 537/2012-37, ktorý označil na strane 8 dovolania zo dňa 18.02.2020. Podľa vyjadrenia žalovaného všetky uvedené skutočnosti a dôkazy sú dostatočným dôvodom pre aplikáciu disparity podielov.

34. Odvolateľ ďalej namietal, že súd vo výroku, ktorým mu titulom vyporiadania uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi stanovenú sumu, rozhodol aj o jeho pohľadávke 14.500,- eur, ktorá nepatrí do BSM, pričom túto sumu odpočítal od jeho výplatnej povinnosti. Naopak, od výplatnej povinnosti súd neodpočítal sumu 19.824,29 eur, ktorú žalobkyňi uhradil dňa 03.01.2020 po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu sp. zn. 4Co/91/2019 zo dňa 28.11.2019, ktorý bol neskôr zrušený dovolacím súdom. V záverečnej reči na pojednávaní dňa 29.01.2024 žiadal, aby súd toto plnenie vo výške 19.824,29 eur odpočítal od jeho výplatnej povinnosti, no súd tak neučinil. Žalobkyňa na tom istom pojednávaní v záverečnej reči požadovala, aby jej takúto sumu uhradil.

35. Žalovaný v odvolaní tiež vyslovil, že akceptuje nepriznanie trov pôvodného konania z dôvodu len čiastočného úspechu obidvoch strán. No podľa jeho názoru bol v dovolacom konaní plne úspešný, keďže dosiahol zrušenie rozsudkov súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, preto by mu mala patriť náhrada trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 453/2019 z 19.11.2019.

36. Žalovaný podal odvolanie aj voči výroku týkajúceho sa náhrady trov, ktoré vznikli štátu. Podľa jeho názoru definíciu odôvodnenosti a účelného vynaloženia nespĺňajú výdavky na vypracovanie znaleckého posudku č. 50/2012 A. M. a výdavky vyplatené bankám za podanie správ a opakovaných správ, a to v dôsledku nesprávneho postupu súdu. Žalovaný dodal, že súd dal vypracovať znalecký posudok A. M. aj napriek jeho písomnému upozorneniu predčasne, pred skončením spoločného nájmu, a to nie na členský podiel v bytovom družstve, ale na všeobecnú hodnotu bytu. Žalovaný súčasne vyslovil názor, že súd nepostupoval správne, keď si nevyžiadal od bánk vyčíslenie vecných nákladov a bankám za predloženie vyžiadaných správ uhrádzal sumy podľa faktúr, vychádzajúcich zo sadzobníkov bankových poplatkov. Bankové poplatky totiž obsahujú aj iné položky, než vecné náklady, napr. aj demotivačnú položku a zisk. V súvislosti s touto námietkou argumentoval stanoviskom Obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR č. Obpj 3/2008 z 26.06.2008 na zjednotenie výkladu ustanovenia § 128 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s ustanovením §110 ods. 1 písm. a), ods. 4 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách, v ktorom sa uvádza: „Písomné oznámenie skutočností majúcej význam pre konanie a rozhodnutie súdu nie je službou poskytovanou za odplatu. Oznamovateľ má právo na náhradu odôvodnených vecných nákladov, ktoré mu vznikli v súvislosti so splnením povinnosti uloženej mu súdom podľa §128 O. s.p. Vecné náklady spravidla predstavujú výdavky oznamovateľa na materiál, poštovné, odmenu na mzdu príslušného pracovníka, prípadne výdavky na prevádzku technických zariadení za čas potrebný na zadováženie a spracovanie žiadanej informácie a pod. Súčasťou týchto nákladov nemôže byť zisk oznamovateľa.“ Keďže súd v dôsledku vlastného nesprávneho postupu uhradil pri dokazovaní v rozpore s uvedenými judikátmi aj neoprávnené výdavky, ktoré nemožno označiť za odôvodnené a účelne vynaložené, nemôže takéto výdavky preniesť na strany sporu, ktoré tento postup súdu nemohli ovplyvniť.

37. Okrem už uvedeného žalovaný namietal, že vo viacerých prípadoch sa súdom popísaný skutkový stav nezodpovedá s priebehom pojednávaní a s predloženými dôkazmi. Obsahuje viacero nepravdivých a jednostranne zameraných tvrdení v prospech žalobkyne. Nesprávne zistenie skutkového stavu má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

38. Na základe uvedeného žalovaný navrhol, aby odvolací súd aplikujúc disparitu podielov rozhodol tak, že zmení napadnutý rozsudok tak, že určí, že do zaniknutého BSM patrí: - zostatková hodnota členského podielu družstevného bytu č. 30 nachádzajúceho sa na 7. poschodí bytového domu súp. č. XXXX, F. E. XXXX/X, D. vo výške 26.300,- eur, - finančné prostriedky vedené v peňažných ústavoch

k 13.10.2011 na meno žalobkyne v sume 6.094,59 eur, na meno žalovaného v sume 32.758,32 eur a na spoločnom účte žalobkyne a žalovaného v sume 208,36 eur, a to po vylúčení sumy 1.595,47 eur a sumy 1.460,- eur na strane žalovaného, - suma 964,03 eur a suma 6.905,- eur, s tým, že určí celkovú hodnotu masy BSM vo výške 73.230,30 eur. Žalovaný ďalej navrhol, aby odvolací súd rozhodol, že z titulu vyporiadania hodnoty členského podielu družstevného bytu patrí žalovanej suma 13.150,- eur. Navrhol, aby finančné prostriedky vedené v peňažných ústavoch ostali vo vlastníctve žalobkyne a žalovaného podľa zostatkov k 13.10.2011 tak, ako nimi k tomuto dátumu žalobkyňa a žalovaný disponovali. Tiež navrhol, aby z titulu finančného vyporiadania zaniknutého BSM mu žalobkyňa vyplatila sumu 6.674,29 eur v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku ako rozdiel medzi podielom na hodnote členského podielu družstevného bytu a sumou, ktorú žalovaný už uhradil v rámci súdneho vyporiadania BSM v doterajšom konaní. Navrhol, aby žiadnej zo strán nebola priznaná náhrada trov prvoinštančného a odvolacieho konania a aby jemu súd priznal proti žalobkyňi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %. Súčasne navrhol, aby štátu bol priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu výdavkov na vypracovanie znaleckého posudku č. 8/2014 A. B., voči žalobkyňi v rozsahu 65 % a voči žalovanému v rozsahu 35 % s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Žalovaný žiadal, aby štát nemal nárok na náhradu ostatných výdavkov, ktoré vznikli v dôsledku nesprávneho postupu prvoinštančného súdu.

39. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa, ktorá uviedla, že sa stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie a tento považuje za správny. Dodala, že žalovaný dookola opakuje svoje tvrdenia, ktoré neboli ničím preukázané a je nespokojný so závermi vykonaného dokazovania, ktoré nevedel zvrátiť, pretože iné ako už vykonané dôkazy ani neexistujú.

40. K námietke žalovaného o tom, že súd nerešpektoval záväzný pokyn Najvyššieho súdu SR a nevykonal ním navrhovaný dôkaz spočívajúci v tom, aby žalobkyňa predložila súpis a dôkazy, kde všade ku dňu zániku BSM mala finančné prostriedky a v akej výške, uviedla, že boli označené a zistené všetky peňažné ústavy, v ktorých mala žalobkyňa finančné prostriedky vedené ku dňu zániku manželstva a ich zostatky boli aj riadne zahrnuté do vyporiadania. Podľa názoru žalobkyne si žalovaný nemôže svoj „informačný deficit“ vykladať tak, že prinúti žalobkyňu vyjadrovať sa k niečomu, čo ani neexistovalo alebo k tomu, čo on tvrdí a nezakladá sa na pravde. Informačný deficit je možné odstrániť tak, že žalovaný označí dôkaz, ktorý má byť vykonaný, ak jeho vykonanie nevie zabezpečiť sám. V danom prípade došlo k zisťovaniu existencie všetkých účtov na meno žalobkyne ku dňu zániku manželstva, ktoré teoreticky nevedel žalovaný označiť, čím bol jeho informačný deficit odstránený. Pri vyporiadaní BSM sa berú do úvahy tie finančné prostriedky, ktoré neboli stranami sporu spotrebované v priebehu manželstva. Ak žalovaný stále tvrdí a žiada preukázať, že žalobkyňa mala údajne zo spoločných finančných prostriedkov „ukradnúť“ alebo nejakým spôsobom neoprávnene získať značné sumy, potom je jeho povinnosťou označiť taký dôkaz, ktorým by to vedel preukázať. V danom prípade sa však mal možnosť podrobne oboznámiť aj s pohybmami na účte žalobkyne a ku žiadnym takýmto zisteniam nie je možné dospieť.

41. K všeobecným tvrdeniam žalovaného o údajných výberoch veľkých finančných čiastok z jej strany žalobkyňa uviedla, že žalovaný to ničím nekonkretizoval, pričom jeho tvrdenia nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Dodala, že je neprípustné, aby jeden z manželov, keď chodí do práce a zarába, nemal právo disponovať s peniazmi, ktoré zarobí a bol povinný každý cent druhému manželovi zdôvodniť. Ďalej uviedla, že vykonaným dokazovaním, a to výpisom z účtov nevyplynuli žiadne skutočnosti, ktoré tvrdil žalovaný. Nepreukázalo sa, aby robila výbery alebo prevody vyšších súm peňazí a tieto použila výlučne na svoje potreby. Žalobkyňa uviedla, že bola nútená každý výber alebo prevod peňazí žalovanému v priebehu manželstva zdôvodniť, preukázať a vysvetliť, pretože bola pod jeho sústavnou kontrolou, a preto je vylúčené, aby pri svojom príjme a kontrole zo strany žalovaného mohla reálne konať tak ako sa to snaží naznačiť žalovaný. Nemá a nikdy nemala úspory vo výške 25.000,- eur až 30.000,- eur ako to tvrdí žalovaný. Nie je možné dokazovať niečo, čo neexistuje, preto nie je možné splniť očakávania žalovaného.

42. K žalovaným navrhovanej disparite podielov žalobkyňa uviedla, že bolo preukázané, že obaja manželia pracovali, žalobkyňa sa navyše starala o domácnosť a dve deti, spoločne hospodárili a žiaden z manželov sa vyššou mierou nepričinil o nadobudnutie spoločného majetku, alebo väčším rozsahom neprispel k jeho zníženiu a pre disparitné rozdelenie podielov nepostačuje rozdiel v príjmoch manželov, ale je potrebné prihliadať aj na starostlivosť o rodinu a domácnosť. V skutočnosti nebol vykonaný žiaden dôkaz a takýto dôkaz ani neexistuje, ktorý by svedčil o tom, že správanie žalobkyne a jej prístup ku

spoločným finančným prostriedkom by malo svedčiť o vyššej zásluhovosti žalovaného. V tejto súvislosti žalobkyňa namietala „výpočty“ žalovaného, ktorými sa snažil „preukazovať“ jej mieru podieľania sa na nákladoch domácnosti a pod., pretože tieto jeho „výpočty“ nemajú absolútne žiadnu oporu vo vykonanom dokazovaní. Žalobkyňa uviedla, že svoj príjem používala na chod domácnosti a nemohla si vytvoriť žiadnu finančnú rezervu, o ktorej je stále vnútorne presvedčený žalovaný, a to napriek tomu, že takéto niečo nebolo preukázané.

43. K námietke žalovaného o nemožnosti započítania sumy 14.500,- eur v rámci vyporiadania BSM uviedla, že túto sumu jej žalovaný vyplatil v súvislosti so zánikom jej nároku na členský podiel v bytovom družstve, pričom hodnota členského podielu v bytovom družstve je a bola predmetom vyporiadania v tomto konaní. Prehlásila, že túto sumu prijala ako časť vyrovnávacieho podielu v rámci vyporiadania BSM a nemá právny výzvam, či žalovaný ju vyplatil len v prípade, ak dôjde k čiastočnej dohode alebo si to vymienil inak, pretože je nesporné, na aký účel bola táto suma zo strany žalovaného poskytnutá a na aký účel bola zo strany žalobkyne prijatá.

44. Na odvolacie námietky žalovaného žalobkyňa reagovala aj tak, že s otázkou, či sumy 8.367,67 eur a 3.995,60 eur patria alebo nepatria do BSM sa súd prvej inštancie dostatočným spôsobom vysporiadal. Bolo preukázané, že tieto sumy vybral žalovaný z účtu v banke, mali sa nachádzať v hotovosti v byte a v dispozičnej sfére žalovaného a nebolo preukázané, že by tieto sumy vybrala žalobkyňa alebo že by boli v jej dispozičnej sfére. O výbere týchto peňazí žalobkyňa ani len nevedela, žalovaný ju o tom v danom čase neinformoval a jeho snaha tvrdiť, že tieto peniaze „zmizli“ z jeho dispozičnej sféry sa nepreukázala. Nepostačujú nepreukázané tvrdenia žalovaného alebo jeho indicie. Tieto sumy majú patriť do masy BSM a žalovaný nepreukázal opak.

45. K peniazom na vkladnej knižke žalobkyňa uviedla, že bolo preukázané, že vkladná knižka patrila jej matke a finančné prostriedky na tejto vkladnej knižke jej nepatrili. Iné dôkazy preukazujúce opak k tomuto neexistujú, a preto ani nemohli byť vykonané. V tejto súvislosti žalobkyňa poukázala na to, že súd nepoňal do masy BSM finančné prostriedky vo výške 29.849,43 eur, ktoré údajne patrili matke žalovaného, pričom na preukázanie tohto tvrdenia postačovali súdu výpovede jeho matky a sestry, a to napriek tomu, že tieto finančné prostriedky boli uložené na meno žalovaného.

46. K námietkam žalovaného, ktorý nesúhlasil so zahrnutím nespotrebovanej dotácie na účte do masy BSM žalobkyňa uviedla, že súhlasí s argumentáciou súdu, že so žalovaným nemali zrušené BSM a predmetom vyporiadania sa ani nikdy nestal podnik žalovaného, preto všetky finančné prostriedky na účte žalovaného ku dňu zániku manželstva majú patriť do masy BSM.

47. V súvislosti s námietkami žalovaného o povinnosti žalobkyne nahradiť do BSM prostriedky vynaložené na akademický titul, žalobkyňa uviedla, že obaja manželia riadne pracovali a ona mala právo mať z týchto zarobených peňazí aj nejaký prospech, pričom ide o finančné prostriedky, ktoré boli spotrebované počas trvania manželstva so súhlasom oboch manželov. Nejde o finančný záväzok jedného z manželov voči tretej osobe alebo druhému manželovi, a teda spotrebované finančné prostriedky nemôžu tvoriť predmet vyporiadania BSM.

48. K námietkam žalovaného o tom, že bolo povinnosťou súdu zohľadniť jeho výlučné peňažné prostriedky použité na nadobudnutie členského podielu, žalobkyňa uviedla, že k odkúpeniu členských práv došlo počas trvania manželstva strán sporu a žalovaný vôbec žiadnym spôsobom nepreukázal, že k odkúpeniu došlo z jeho výlučných prostriedkov. Nestačí len všeobecné tvrdenie žalovaného o tom, že disponoval údajne určitou sumou pred manželstvom, keďže nepreukázal, že výlučne z týchto jeho peňazí bol tento členský podiel v bytovom družstve odkúpený. Nie je významné, ktorý z manželov akú sumu peňazí priniesol do manželstva, ale preukázanie, že len z výlučných prostriedkov jedného z manželov bola nejaká vec, v danom prípade členský podiel v bytovom družstve, odkúpené, čo však žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal.

49. Na základe uvedeného žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

50. Na vyjadrenie žalobkyne reagoval žalovaný. Vyslovil názor, že vyjadrenie žalobkyne je účelové, plné klamstiev, manipulatívnych nepravdivých tvrdení a snahy zavádzať odvolací súd. Hospodárenie

cez spoločný účet a vzájomné sledovanie výdavkov u nich fungovalo len od septembra 2009 do januára 2011 po vzájomnej dohode a keď žalobkyňa povedala, že to už nepožaduje, tak s tým prestali.

51. Podľa názoru žalovaného sa žalobkyňa vo vyjadrení snaží účelovo zamieňať legitímnu požiadavku „predložiť súpis a dôkazy, kde všade ku dňu zániku BSM mala finančné prostriedky a v akej výške“ s ňou účelovo naformulovaným znením „predložiť súdu súpis všetkých príjmov a výdavkov za obdobie takmer celého manželstva“. Pri tejto konštrukcii ide o ďalšiu manipulatívnu snahu žalobkyne zavádzať súd a ovplyvniť rozhodnutie odvolacieho súdu.

52. Výpismi z účtov žalobkyne bolo podľa žalovaného preukázané, že v mase BSM nie je zahrnutá podstatná časť úspor žalobkyne, resp. peniaze, ktoré tam za normálnych okolností zahrnuté mali byť. Žalovaný dodal, že ak by súd rozhodol disparitne podľa jeho návrhu, zatajené peniaze by jej ostali.

53. Žalovaný tiež uviedol, že bolo dokázané, že žalobkyňa sa aj napriek svojim možnostiam na nadobúdanie majetku podieľala len v rozsahu cca 1 % a na financovaní chodu domácnosti len cca 10 %. Dodal, že jeho starostlivosť o rodinu mu nemožno vyčítať.

54. Pokiaľ ide o započítanie jeho pohľadávky vo výške 14.500,- eur v rámci vyporiadania BSM, je v rozpore s vyjadrením Ústavného súdu SR o tom, že je potrebné ustáliť, či táto pohľadávka patrí do BSM a podlieha vyporiadaniu BSM. Je nesporné, že pohľadávka vznikla až 2 roky po zániku BSM. Okrem toho žalovaný uviedol, že ide o prekážku začatého iného konania. Pohľadávka je riešená v inom samostatnom konaní a tam sa má rozhodnúť o nej, aj o výške príslušenstva. V konaní o vyporiadanie BSM si túto pohľadávku nikto riadnym procesným spôsobom neuplatnil. Snaha žalobkyne o zmenu účely tejto platby je v rozpore s § 493 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého zmena účelu bez súhlasu žalovaného nie je možná.

55. K vyjadreniu žalobkyne o tom, že nebolo preukázané, aby sumy 8.367,67 eur a 3.995,60 eur boli v jej dispozičnej sfére, je v rozpore so zistenými skutočnosťami. Po výbere týchto súm v byte bývala, po rozvode si veci odsťahovala v neprítomnosti žalovaného a do bytu chodila aj neskôr v čase jeho neprítomnosti. Kľúče od bytu vrátila až vo februári 2013, teda po rozhodnutí, komu pripadne byt. Ak by súd rozhodol disparitne, žalovaný uviedol, že tieto peniaze ostanú žalobkyňi.

56. K argumentom žalobkyne týkajúcim sa vkladnej knižky na sumu 1.246,05 eur o tom, že táto patrila jej matke, žalovaný dodal, že odporujú dôkazom, ktoré súdu predložila sama žalobkyňa. Nimi preukázala, že s touto vkladnou knižkou nakladala vždy len ona a jej matka podľa predložených dokladov ani raz. Jej matka sa pri svedeckej výpovedi o takejto vkladnej knižke ani nezmenila. Banka označila žalobkyňu za rovnocennú majiteľku vkladu. Ak by súd rozhodol disparitne, žalovaný uviedol, že tieto peniaze ostanú žalobkyňi.

57. K súhlasnému stanovisku žalobkyne o začlenení nespotrebovanej dotácie do masy BSM žalovaný uviedol, že aj po zániku BSM peniaze museli byť a aj boli použité výlučne na účely podnikania, nie na vedenie domácnosti. Priznanie podielu z týchto peňazí pri vyporiadaní BSM v prospech žalobkyne by bolo v rozpore s touto zásadou a štátom stanovené podmienky by žalobkyňa nedokázala splniť, čo by muselo znamenať vrátenie príslušného podielu štátu.

58. Vo vzťahu k vyjadreniam žalobkyne, ktorá prostriedky použité na získanie jej akademického titulu považovala za spotrebované počas trvania manželstva, žalovaný uviedol, že je podstatný účel použitia týchto peňažných prostriedkov, a teda získanie akademického titulu, ktorý sa počas manželstva nespotreboval. Ako osobný nehmotný majetok ho používa a bude používať výlučne žalobkyňa. Ak by súd rozhodol disparitne, žalovaný uviedol, že tieto peniaze ostanú žalobkyňi.

59. K vneseniu jeho výlučných prostriedkov do BSM a použitých na nadobudnutie členského podielu žalovaný uviedol, že žalobkyňa to spochybňuje účelovo, vie, že doklady o vkladných knižkách z roku 1989 už neexistujú. No zároveň neuvádza, odkiaľ mohli mať toľko peňazí po uzatvorení manželstva. Správanie žalobkyne preto považoval za neetické.

60. Žalovaný dodal, že ak žalobkyňa uviedla, že nebol vykonaný žiadny dôkaz v prospech disparity a že takýto dôkaz ani neexistuje, stačí, aby si opätovne naštudovala spis, alebo aby prestala zavádzať súd.

61. Žalobkyňa vo vyjadrení zamlčala, že sumu 19.824,29 eur, ktorú jej vyplatil žalovaný na základe neskôr zrušeného rozsudku odvolacieho súdu, prijala. Neuvedla, že túto sumu je potrebné odpočítať od jeho prípadnej novej výplatnej povinnosti.

62. Na základe uvedeného žalovaný navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, ako navrhol v podanom odvolaní.

63. Na vyjadrenie žalovaného reagovala žalobkyňa, ktorá zotrvala na argumentoch obsiahnutých v predchádzajúcom vyjadrení a navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

64. Ďalšie vyjadrenia neboli do odvolacieho konania podané.

65. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (355 CSP), preskúmal rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a násl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

66. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s porušením práva na spravodlivý proces, nevykonaním dôkazu potrebného pre zistenie rozhodujúcich skutočností, nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením veci. Skúmal, či súd prvej inštancie postupoval procesne správne, či vykonal všetky relevantné navrhované dôkazy, či na zistený skutkový stav správne, v úplnosti aplikoval právne predpisy, či svoje rozhodnutie riadne zdôvodnil, a to s prihliadnutím k tomu, že v odôvodnení rozhodnutia súd nemusí poskytnúť odpoveď na každú námietku alebo argument, ale iba na tie, ktoré majú zásadný a rozhodujúci význam pre rozhodnutie (k tomu pozri napr. rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 78/05).

67. Odvolací súd zastáva názor, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, vykonal dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver. Keďže na skutkových a právnych zisteniach sa ani v rámci odvolacieho konania nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité odôvodnenie súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a len na zdôraznenie dodáva:

68. V konaniach o vyporiadanie BSM je významná otázka dôkazného bremena zaťažujúca povinnosťou preukázať skutkové tvrdenia, ktoré viac ako v iných veciach budú založené na rozporných tvrdeniach bývalých bezpodielových spoluvlastníkov. Dôkazné bremeno bude zaťažovať toho z bývalých manželov, ktorý tvrdí rozhodnú skutočnosť.

69. Vo vzťahu k námietkam žalovaného o tom, že súd prvej inštancie nerešpektoval záväzné pokyny Najvyššieho súdu SR obsiahnuté v uznesení sp. zn. 4Cdo/146/2021 zo dňa 15.12.2022, odvolací súd uvádza, že tieto nie sú dôvodné.

70. Najvyšší súd SR v bode 16. odôvodnenia označeného rozhodnutia konštatoval, že odôvodnenie súdu, ktorý sa rozhodol nevykonať navrhovaný dôkaz, malo kľúčový význam. Dovolací súd vytkol súdu prvej inštancie nedostatočnosť dôvodov, ktoré by ozrejmovali, prečo navrhované dôkazy neboli vykonané. Išlo o žalovaným navrhované uloženie povinnosti žalobkyňi predložiť súpis a dôkazy, kde všade mala ku dňu zániku BSM uložené peňažné prostriedky a v akej výške a požiadať Sociálnu poisťovňu o predloženie mzdových listov alebo výplatných pásov žalobkyne za obdobie rokov 2009 až 2011, a to všetko v kontexte tvrdení žalovaného o tom, že žalobkyňa mala počas manželstva utajovať pred žalovaným peňažné prostriedky. V bode 17. dovolací súd konštatoval, že napriek tvrdeniu o význame týchto dôkazov im ani odvolací súd nevyhoviel. V bode 18. odôvodnenia Najvyšší súd SR zdôraznil, že ak súd návrhu nevyhoví, je povinný uviesť dôvody svojho rozhodnutia. Dovolací súd zároveň dodal, že nevyhovenie dôkaznému návrhu strany možno zdôvodniť len 3 predpokladmi. Po prvé tým, že tvrdená skutočnosť, k overeniu alebo vyvráteniu ktorej má dôkaz slúžiť, je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania. Po druhé navrhnutý dôkaz neoverí alebo nevyvráti tvrdenú skutočnosť,

t.j. že nemá výpovedný potenciál. Po tretie ide o nadbytočný dôkaz, t. j. ak určité tvrdenie, ktoré má byť navrhovaným dôkazom overené, už bolo v konaní bezpečne overené alebo vyvrátené. V bode 19. odôvodnenia Najvyšší súd SR uviedol, že odmietnutie navrhovaného dôkazu mohlo mať vplyv na posúdenie skutkového stavu. V bode 20. odôvodnenia dovolací súd zdôraznil, že nevykonanie navrhovaného dôkazu musí byť odzrkadlené v odôvodnení rozhodnutia.

71. Z inštruktážnej časti odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu SR nevyplýva, aby dovolací súd uložil súdu prvej inštancie vykonať konkrétny dôkaz. Dovolací súd totiž zdôraznil, že ak súd rozhodne, že navrhovaný dôkaz nevykoná, je povinný svoje rozhodnutie odôvodniť.

72. V kontexte námietok žalovaného a pokynov dovolacieho súdu pre ďalšie konanie, odvolací súd uvádza, že pokiaľ ide o vyžiadanie mzdových listov žalobkyne zo Sociálnej poisťovne, súd prvej inštancie tento dôkaz vykonal. Z tohto dôkazu však nevyplývajú skutočnosti, ktoré by mohli ovplyvniť doposiaľ zistený skutkový stav. Z týchto dôkazov je zrejmé, že žalobkyňa počas manželstva zarábala a boli jej vykonávané aj zrážky zo mzdy, ktoré žalovaný označil ako účelové. Nepredložil však žiaden dôkaz svedčiaci o účelovosti vykonávania zrážok zo mzdy. Iné, pre konanie významné skutočnosti, z tohto dôkazu nevyplývajú.

73. Žalovaný tiež navrhoval, aby bola žalobkyni uložená povinnosť uviesť a zdokladovať všetky účty, na ktorých ku dňu zániku BSM disponovala peňažnými prostriedkami. Z dôvodov rozhodnutia je zrejmé, že súd tento dôkaz nevykonal a je potrebné prisvedčiť námietkam žalovaného o tom, že súd svoje rozhodnutie v tomto smere nezdôvodnil. Ide o isté pochybenie súdu prvej inštancie, ktoré však v okolnostiach prejednávanej veci je potrebné konfrontovať s procesnou povinnosťou žalovaného, zaťaženého dôkazným bremenom. Dôkazné bremeno zaťažuje toho z bývalých manželov, ktorý tvrdí rozhodnú skutočnosť. Žalovaný teda tvrdil, že žalobkyňa počas manželstva, ku dňu zániku BSM, utajila cca 25.000,- eur až 30.000,- eur a zároveň dodal, že k uvedenému tvrdeniu môže podať vysvetlenie jedine žalobkyňa. Na pojednávaní pred odvolacím súdom dňa 12.11.2019 žalobkyňa uviedla, že popiera, aby mala počas trvania manželstva oddelené úspory. To znamená, že išlo o negatívne tvrdenie žalobkyne k tvrdeniu žalovaného. Inými slovami žalovaný tvrdil neexistujúcu skutočnosť, ktorú žalobkyňa nemohla (nebola povinná) preukázať.

74. V priebehu konania na návrh žalobkyne súd zisťoval stavy na účtoch v bankách, ktoré označila žalobkyňa. Žiadala o preverenie stavu na účtoch žalovaného, pričom k tomuto návrhu sa pripojil žalovaný, ktorý rovnako navrhol zistiť stavy na účtoch žalobkyne v bankách, ktoré označila žalobkyňa. Takto boli zisťované stavy na účtoch strán sporu v týchto bankách: mBank S.A., pobočka zahraničnej banky, Poštová banka, a.s., Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Tatra banka, a.s., Slovenská sporiteľňa, a.s. a Všeobecná úverová banka, a.s. Zistené skutočnosti súd vyhodnotil. Za daného stavu si súd prvej inštancie svoju povinnosť zastal. Nevedno, čo ďalej žalovaný mienil dokazovať, ak žalobkyňa poprela ním tvrdené skutočnosti, že by mala zatajiť peniaze, ktoré by mali patriť do masy BSM. Vysvetľovacia povinnosť žalobkyne k tvrdeniam žalovaného bola jednoznačná v tom smere, že žiadne také peniaze neexistujú. V naznačených súvislostiach žalovaný nenavrhol ďalšie dôkazy, napr. vyžiadanie výpisov zo všetkých bánk pôsobiacich na Slovensku, resp. zahraničných bánk. Navyše v podaní zo dňa 12.01.2015 (č.l. 419 a násl. spisu) sám žalovaný uviedol, že by bolo nevhodné žiadať správy zo všetkých bánk na Slovensku, ktorých je podľa jeho udania 27.

75. Summa summarum s poukazom na dôkazné bremeno žalovaného, ktoré nespĺnil a vysvetľovaciu povinnosť žalobkyne, ktorá ju splnila, je potrebné konštatovať, že súd prvej inštancie postupoval správne, ak žalobkyni neuložil povinnosť uviesť stavy na účtoch, o ktorých žalovaný tvrdil, že sú utajené, keďže žalobkyňa tvrdila, že žiadne také prostriedky na účtoch neexistujú.

76. Žalovaný ďalej namietal, že súd prvej inštancie porušil jeho právo na spravodlivý proces, keďže nerešpektoval uznesenie Ústavného súdu SR, ktorým bola jeho sťažnosť proti uzneseniu dovolacieho súdu odmietnutá. Odvolací súd je toho názoru, že ani táto odvolacia námietka nie je dôvodná.

77. Ústavný súd v uznesení č. k. IV. ÚS 429/2023-13 zo dňa 05.09.2023 odmietol sťažnosť žalovaného proti uzneseniu Najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/146/2021 zo dňa 15.12.2022 ako zjavne neopodstatnenú. Je potrebné uviesť, že v tomto uznesení (body 15. a 16. odôvodnenia) Ústavný súd SR konštatoval, že bude povinnosťou súdu prvej inštancie vysporiadať sa s návrhom žalovaného na

vykonanie dokazovania a že vo veci tým môže dôjsť k zmene skutkového stavu. Ústavný súd SR tiež konštatoval, že námietka žalovaného vo vzťahu k ustáleniu masy BSM mu ostala zachovaná aj pre ďalšie konanie.

78. K návrhu žalovaného ohľadom neuloženia povinnosti žalobkyni uviesť všetky účty, na ktorých mala zatajiť peňažné prostriedky patriace do BSM, sa odvolací súd vyjadril vyššie. S tým súvisí aj ustálenie masy BSM ohľadom takýchto peňažných prostriedkov, o ktorých žalovaný tvrdil, že dosahujú cca 25.000,- eur až 30.000,- eur. Tvrdenie žalovaného nebolo v konaní preukázané, keďže žalobkyňa vysvetlila, že také peniaze neexistujú.

79. V súvislosti s uvedeným žalovaný namietal započítanie sumy 14.500,- eur na jeho výplatnú povinnosť voči žalobkyni. Súd totiž jeho výplatnú povinnosť titulom vyporiadania ponížil o uvedenú sumu, pričom žalobkyňa potvrdila, že túto sumu prijala dňa 11.10.2013 (vyjadrenie zo dňa 15.05.2014, č.l. 368 spisu). K uvedenému došlo po tom, čo strany uzavreli zmier o zrušení spoločného nájmu bytu s tým, že výlučným nájomcom a členom družstva sa stal žalovaný. K vyplateniu sumy došlo počas trvania sporu o vyporiadanie BSM. Žalovaný namietal, že súd prvej inštancie nemal uvedenú sumu započítať, nakoľko jej vrátenia sa voči žalobkyni domáhal v inom konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia s príslušenstvom. Podľa názoru odvolacieho súdu účel tejto platby bol zrejмый, čo vyplýva z vyjadrenia žalovaného zo dňa 12.01.2015 (č.l. 419 a násl. spisu), keďže uviedol, že ide o čiastočné vyporiadanie k členskému podielu v bytovom družstve. Z výrokovej časti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie je zřejmé, že zostatková hodnota členského podielu v bytovom družstve bola zahrnutá do masy BSM a bola predmetom vyporiadania.

80. Odvolací súd zároveň uvádza, že ak bývalý manžel počas konania o vyporiadanie BSM vyplatil bývalej manželke polovicu hodnoty členského podielu a je preukázané, že išlo o platbu na účel vyporiadania BSM, súd túto sumu správne započítal na vyrovnací podiel, čím sa výplatná povinnosť žalovaného znížila o túto sumu. Ak by však išlo o platbu s iným dôvodom, napr. dar, pôžička, dohoda mimo vyporiadania a pod., súd by ju započítať nemohol. Súd prvej inštancie rozhodol správne, ak k započítaniu pristúpil, pretože bol povinný prihliadnúť na čiastočné plnenie poskytnuté počas konania o vyporiadanie BSM, keďže žalovaným poskytnuté plnenie smerovalo k (čiastočnému) vyporiadaniu spoločného majetku.

81. K námietkam žalovaného ohľadom nesúhlasu zahrnutia súm 8.367,67 eur a 3.995,60 eur do BSM, odvolací súd uvádza, že sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie obsiahnuté v bode 25. odôvodnenia rozhodnutia. Sám žalovaný uviedol, že tieto peňažné prostriedky vybral z účtu a uložil ich v spoločnej domácnosti. Namietal, že aj žalovaná v tom čase žila v spoločnej domácnosti a aj po odsťahovaní sa mala od nej kľúče a že tieto peňažné prostriedky mohla vziať ona. Bol to práve žalovaný, kto vybral tieto prostriedky z účtu v banke v krátkom čase pred rozvodom manželstva. Jeho tvrdenie o tom, že ich mohla vziať žalobkyňa, keďže tiež mala prístup do spoločnej domácnosti, vyznieva len v rovine dohadov. O tom, že tieto peňažné prostriedky bolo potrebné zahrnúť do masy BSM svedčí aj tvrdenie žalovaného o tom, že nikdy netvrdil, že peniaze zmizli až po opustení spoločnej domácnosti žalobkyňou (04.12.2011), pretože táto ich mohla vziať aj neskôr, keďže kľúče od bytu mala do konca februára 2013. Z tohto tvrdenia je vzhľadom na chronologický sled udalostí popísaný žalovaným, potrebné vyvodiť, že peniaze po vybratí z účtu žalovaným a uložení v spoločnej domácnosti, museli existovať ku dňu zániku BSM (13.10.2011).

82. K námietke žalovaného o tom, že do masy BSM mala byť zahrnutá aj suma 1.246,05 eur nachádzajúca sa ku dňu zániku BSM na vkladnej knižke na meno L. M., matky žalobkyne, s prostriedkami ktorej mohla žalobkyňa spoludisponovať, odvolací súd uvádza, že ani s touto sa nestotožnil. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na odôvodnenie súdu prvej inštancie v bode 36. Súd prvej inštancie poukázal na listinný dôkaz na č.l. 69 spisu, z ktorého vyplýva, že vkladná knižka vedená v E. I., H., so zostatkom k 13.10.2011 v sume 1.246,05 eur znela na meno 1. vkladateľa L. M. a na meno žalobkyne ako 2. vkladateľa. Správne súd prvej inštancie uviedol, že daná skutočnosť nemôže znamenať, že ide o prostriedky patriace do BSM. Nie je zřejmé, aká časť z týchto prostriedkov by podľa žalovaného mala patriť do BSM a aká časť by mala byť vlastníctvom matky žalobkyne, pretože ako vyplýva z tvrdení žalovaného, žalovaný vôbec nepočítal s možnosťou, aby tieto peňažné prostriedky patrili matke žalobkyne. Podľa názoru odvolacieho súdu nie žalobkyňa, ale žalovaný tvrdenú skutočnosť nepreukázal.

83. Pokiaľ žalovaný namietal, že súd prvej inštancie nepojal do masy BSM peňažné prostriedky v sume 208,36 eur na účte B. č. 4201970466, pričom išlo o spoločné prostriedky bývalých manželov, odvolací súd uvádza, že námietka žalovaného je nedôvodná. Totiž z bodu 18. odôvodnenia napadnutého rozsudku celkom zreteľne vyplýva, že do masy BSM bola zahrnutá aj suma 208,96 eur na účte v B. č. XXXXXXXXXXXX.

84. Odvolateľ tiež namietal, že suma 1.595,17 eur ako zostatok na účte predstavujúca nespotrebovanú účelovú dotáciu, ktorá mu bola ako podnikateľovi poskytnutá, nemala byť zahrnutá do masy BSM. Aj túto námietku žalovaného vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú. V tejto súvislosti poukazuje na bod 37. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Súd prvej inštancie argumentoval aj listinným dôkazom na č.l. 34-37 spisu. Ide o Dohodu o poskytnutí príspevku na samostatnú zárobkovú činnosť uzavretú dňa 25.06.2010 medzi Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Humennom a uchádzačom o zamestnanie – žalovaným. Príspevok v celkovej sume 3.902,- eur bol poskytnutý na začatie a vykonávanie samostatne zárobkovej činnosti žalovaného.

85. V súvislosti s uvedeným odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/1/2014 zo dňa 14.04.2016, z ktorého okrem iného vyplýva, cit.: „5.1. Jedným z predpokladov vylúčenia vecí z BSM - a to ex lege (§ 143 Občianskeho zákonníka) - je skutočnosť, že ide o vec, ktorá podľa svojej povahy slúži výkonu povolania len jedného z manželov. Ako poznámku k citácií uvedených ustanovení dovolací súd pripomína, že v odborných právno-teoretických publikáciách sa vyskytuje názor, podľa ktorého mal zákonodarca v záujme presnejšieho vyjadrenia účelu a zmyslu ustanovenia § 143 Občianskeho zákonníka uviesť, že do BSM nepatria veci slúžiace „výlučne“ na výkon povolania jedného z manželov (viď „Občiansky zákonník, E. N. a kolektív, Iura edition, Bratislava, 2008, str. 344). Za výkon povolania len jedného z manželov je potrebné považovať aj sústavnú činnosť vykonávanú fyzickou osobou - podnikateľom (§ 2 ods. 2 písm. b/ Obchodného zákonníka). Podnikanie takejto fyzickej osoby (v ďalšom texte tohto rozhodnutia len „živnostník“) má významný ekonomický dopad na BSM, a teda aj majetkové pomery druhého manžela. Živnostník zodpovedá za dlhy nielen svojim (oddeleným) majetkom, ale tiež spoločným majetkom v BSM, lebo v zmysle § 147 Občianskeho zákonníka pohľadávka veriteľa len jedného z manželov, ktorá vznikla za trvania manželstva, môže byť pri výkone rozhodnutia uspokojená i z majetku patriaceho do BSM. Aj z tohto dôvodu potrebuje živnostník pri začatí podnikania súhlas druhého manžela (viď § 148a ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka). Podnikanie živnostníka svojou ekonomickou stránkou ovplyvňuje BSM jednak v tom zmysle, že výnosy z podnikania patria do BSM a môžu byť základňou pre jeho rozmnožovanie, jednak v tom zmysle, že dlhy vzniknuté z podnikania živnostníka môžu viesť k zmenšovaniu masy BSM. Z hľadiska všeobecnej požiadavky spravodlivého usporiadania vzťahov (aj medzi manželmi) je preto opodstatnené a pri absencii dohôd manželov v zmysle § 143a a § 148a ods. 2 Občianskeho zákonníka tiež účelu BSM zodpovedajúce, že ak sa nepodnikajúci manžel živnostníka má spolupodieľať na dlhoch svojho manžela spätých s výkonom jeho povolania (živnosti), má sa rovnako počas trvania manželstva spolupodieľať aj na nadobúdaní majetku spätého so živnostenským podnikaním druhého manžela. Pri opačnom nazeraní na túto otázku by bol nepodnikajúci manžel živnostníka v porovnaní so svojím manželom znevýhodnený.“

86. Žalovaný teda získal dotáciu na výkon samostatnej zárobkovej činnosti, ktorá bola viazaná na vykonávanie alebo prevádzkovanie samostatnej zárobkovej činnosti. K poskytnutiu dotácie na tento účel došlo počas trvania manželstva. Jej poskytnutie malo bezpochyby dopad aj na druhého manžela, teda žalobkyňu, keďže jej sa samostatná zárobková činnosť bývalého manžela dotýkala a dotýkala sa aj majetku tvoriaceho BSM. Súd prvej inštancie správne zahrnul tieto prostriedky do masy BSM. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na to, že strany sporu nemali zrušené, ani zúžené BSM.

87. Žalovaný ďalej namietal, že súd prvej inštancie pochybil, ak sumu 6.905,- eur použitú počas trvania manželstva na získanie akademického titulu žalobkyne, neuložil žalobkyňi nahradiť do BSM. Ani s touto námietkou žalovaného sa odvolací súd nestotožnil.

88. K uvedenému odvolací súd uvádza, že prostriedky vynaložené počas trvania manželstva na vzdelanie jedného z manželov sú síce výdavkami na jeho osobnú potrebu, ide však o výdavky, ktoré sú obdobné ako napríklad výdavky na zdravotnú starostlivosť, kultúru, ošatenie a podobne. Tieto výdavky nemožno pri vyporiadaní BSM zohľadňovať, nakoľko ide o bežné výdavky jedného z manželov, ktoré sa počas manželstva spotrebovali. Navyše suma 6.905,- eur na získanie akademického titulu žalobkyne nie je sumou neprimeranou, ktorú by bolo možné v okolnostiach konkrétnej veci zohľadniť. Ide o bežnú

investíciu do vzdelania jedného z manželov, o spotrebované výdavky, ktoré bývalý manžel nie je povinný nahradiť do BSM pri jeho vyporiadaní.

89. Odvolateľ tiež tvrdil, že súd nezohľadnil vnesenie jeho výlučných prostriedkov do manželstva v sume 1.460,- eur (44.000,- Kčs), ktoré podľa tvrdenia žalovaného boli použité na nadobudnutie členského podielu v bytovom družstve počas trvania manželstva. Dôkazné bremeno, že prostriedky boli čerpané z oddeleného (výlučného) majetku na prospech BSM, znáša ten z bývalých manželov, ktorý danú skutočnosť tvrdí. Žalovaný tvrdil, že byt im bol pridelený iba 8 mesiacov od uzavretia manželstva. Tu odvolací súd zdôrazňuje odôvodnenie súdu prvej inštancie obsiahnuté v bode 34. napadnutého rozsudku, kde súd konštatoval, že k uzavretiu manželstva medzi stranami sporu došlo dňa 04.06.1988, pričom za členský podiel v bytovom družstve bola suma 23.800,- Sk (správne malo byť uvedené Kčs, pozn. odvolacieho súdu) uhradená poštovými poukázkami zo dňa 21.02.1989 a 06.04.1989. Správne súd prvej inštancie skonštatoval, že týmto žalovaný nepreukázal svoje tvrdenia o tom, že šlo o jeho výlučné prostriedky.

90. Ďalšou odvolacou námietkou žalovaného bolo nesprávne právne posúdenie ním navrhovanej disparity podielov a v tomto smere nedostatočné odôvodnenie súdu prvej inštancie. Ak žalovaný namietal, že súd prvej inštancie prevzal názor odvolacieho súdu z rozsudku, ktorý bol v dovolacom konaní zrušený, je potrebné uviesť, že daný postup nemožno považovať za ideálne riešenie, no možno dospieť k poznaniu, že súd prvej inštancie si prezentované názory osvojil, pretože inak by ich nepoužil. Tu je potrebné zdôrazniť, že dovolací súd nezrušil rozsudok odvolacieho súdu s poukazom na hmotné právo, ale z procesných dôvodov s poukazom na nedostatočnú reakciu súdu na nevykonanie navrhovaného dôkazu. Z tohto pohľadu potom konštatáciu, ktorú prevzal súd prvej inštancie, nemožno považovať za rozpornú so závermi vyslovenými dovolacím súdom.

91. Odvolací súd uvádza, že disparita podielov je možná len pri existencii výnimočných okolností. Takýmito sú napríklad nepracovanie bez objektívneho dôvodu, závislosť na drogách, či alkohole, odmietanie prispievať na chod domácnosti, bezdôvodné rozhadzovanie spoločného majetku, napr. na luxus, drahé dovolenky, významné konanie jedného z manželov proti spoločnému majetku, riskantné zadlžovanie sa jedného z manželov, vyššia a výrazná zásluhovosť jedného z manželov na nadobudnutí spoločného majetku a podobne. Žiadna takáto skutočnosť v konaní preukázaná nebola. Bežné pôžičky žalobkyne svojej matke, resp. rodine za takéto okolnosti nemožno považovať. Súd prvej inštancie postupoval správne, ak pri vyporiadaní BSM vychádzal z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké, pričom svoje závery zhrnul do bodov 28. a 29. odôvodnenia napadnutého rozsudku. V tomto smere tvrdenia žalovaného o zásluhovosti žalobkyne pri nadobudnutí spoločného majetku v rozsahu 1 % a pri financovaní spoločnej domácnosti v rozsahu 10 % je potrebné považovať za subjektívne hľadisko žalovaného nemajúce oporu vo vykonanom dokazovaní.

92. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 537/2012 zo dňa 13.03.2013. V tomto náleze najvyšší súdny orgán ochrany ústavnosti okrem iného vyslovil, cit.: „Ústavný súd konštatuje, že z ústavného hľadiska je neakceptovateľný právny názor vyslovený najvyšším súdom a následne krajským súdom v napadnutých rozhodnutiach, v zmysle ktorého transformácia spoločného členského podielu manželov (o nadobudnutie 11 ktorého sa pričínil výlučne jeden z manželov, resp. ktorý bol nadobudnutý použitím výlučného majetku jedného z manželov) na spoločné vlastníctvo bytu vylučuje zohľadnenie pričinenia alebo vkladu jedného z manželov do spoločného majetku pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, predmetom ktorého je už nehnuteľnosť – byt nadobudnutý takýmto spôsobom. Ústavný súd sa zároveň stotožňuje s právnym názorom uvedeným v rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22 Cdo 2914/99 a vzťahujúcim sa aj na posudzovanú vec (na ktorý poukázal aj sťažovateľ vo svojej sťažnosti), podľa ktorého znenie § 150 Občianskeho zákonníka nevylučuje, aby súd vyjadril rozdielnosť podielov manželov pri vyporiadaní spoločnej veci prihliadajúc na to, ako sa každý z manželov zaslúžil o nadobudnutie i udržanie spoločnej veci, a to tak, že vec prikáže do vlastníctva tomu z manželov, ktorý sa o nadobudnutie a udržanie spoločnej veci zaslúžil výlučne, resp. v prevažnej miere, bez toho, aby mu uložil povinnosť, aby druhému manželovi, ktorý sa o jeho nadobudnutie a udržanie nezaslúžil, na vyrovnanie podielu zaplatil určitú finančnú čiastku. Zákon explicitne neupravuje spôsob nerovného vyporiadania, a disparita môže byť tak vyjadrená nie iba percentom či zlomkom, ale aj prikázaním veci jednému z manželov bez toho, aby bol zaviazaný finančne sa s druhým manželom, pokiaľ ide o túto vec, vyporiadať.“

93. Vo vzťahu k uvedenému sa žiada uviesť, že skutkové okolnosti, ktoré boli predmetom zistení Ústavného súdu SR, boli odlišné od prejednávanej veci, keďže v danom prípade neboli zistené žiadne skutočnosti o tom, aby sa žalovaný zo svojich výlučných prostriedkov zaslúžil o nadobudnutie spoločného majetku.

94. Žalovaný ďalej namietal, že súd prvej inštancie síce započítal na jeho výplatnú povinnosť sumu 14.500,- eur, s čím nesúhlasil, ale nezapočítal už ním vyplatenú sumu žalobkyni vo výške 19.824,29 eur, ktoré jej podľa jeho udania vyplatil dňa 03.01.2020 po právoplatnosti rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/91/2019 zo dňa 28.11.2019. Žalovaný tvrdenú skutočnosť žiadnym spôsobom nepreukázal, a to predložením dokladu o poskytnutí plnenia (výpis z účtu, príjmový pokladničný doklad). Argumentoval len tým, že žalobkyňa sa k uvedenému nevyjadrila. Naznačené konanie žalovaného je v rozpore so zásadou „vigilantibus iura scripta sunt“ (len bdelym, nie spiacim, patrí právo).

95. V prípade deklaratórnych súdnych rozhodnutí platí, že ten, komu bolo plnené na základe rozhodnutia, ktoré bolo následne zrušené alebo stratilo podľa procesných predpisov účinky, sa bezdôvodne obohacuje len vtedy, ak právny dôvod plnenia reálne nespočíval v hmotnom práve. Ak právny dôvod plnenia podľa hmotného práva tu bol, potom trvá ďalej, bez ohľadu na to, či právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, ktoré toto právo iba deklarovalo, bolo či nebolo zrušené alebo stratilo svoju účinnosť (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. apríla 2014 sp. zn. 7 Cdo 85/2013, R 74/2019).

96. Pri konštitutívnych súdnych rozhodnutiach (tu patrí aj rozhodnutie o vyporiadaní BSM) je samotné súdne rozhodnutie právnym dôvodom plnenia. Z pohľadu hmotnoprávneho záväzkového práva tu vzniká záväzok z právoplatného súdneho rozhodnutia ako z inej skutočnosti uvedenej v zákone (§ 489 Občianskeho zákonníka). Preto, ak bolo na základe takéhoto rozhodnutia povinnou stranou plnené a rozhodnutie bolo následne zrušené, zrušením pôvodného rozhodnutia odpadá aj právny dôvod plnenia. Preto súd prvej inštancie rozhodol správne, ak žalovanému uložil povinnosť plnenia v uvedenej výške.

97. K námietke žalovaného smerujúcej voči výroku, ktorým súd prvej inštancie zaviazal strany sporu k náhrade trov štátu rovnakým dielom, odvolací súd uvádza, že štát má právo na náhradu odôvodnených a účelne vynaložených trov. To znamená, že súd prvej inštancie rozhodol vo výroku IV. správne. O výške náhrady týchto trov bude v súlade s § 262 ods. 2 CSP rozhodovať vyšší súdny úradník. Ten bude povinný posúdiť odôvodnenosť a účelnosť náhrady trov štátu. Za účelné a odôvodnené nemožno považovať trovy na znalecké dokazovanie, predmetom ktorého bolo určenie všeobecnej hodnoty bytu, nakoľko pri vyporiadaní členského podielu v bytovom družstve je určujúca hodnota tohto členského podielu, a nie hodnota bytu. Účelnými a odôvodnenými tiež nebudú trovy na vykonanie dôkazov, ktoré sa zopakovali a ktorých výpovedná hodnota bola totožná s tými, ktoré už boli vykonané, t. z., ktoré nepriniesli zmenu skutkového stavu. Náhrada trov štátu nemôže byť automatická, ale musí podliehať preukázaniu, účelnosti a dôvodnosti týchto trov (§ 251 CSP). Tomuto hľadisku bude musieť vyšší súdny úradník podrobiť aj bankami vyúčtované náklady za poskytnutie informácií.

98. Žalovaný napadol odvolaním aj výrok III. rozsudku o nepriznaní náhrady trov konania oboch stranám sporu. Uviedol, že akceptuje nepriznanie trov stranám sporu z dôvodu čiastočného úspechu na oboch stranách, avšak nesúhlasil s tým, aby mu neboli priznané trovy dovolacieho konania, nakoľko v dovolacom konaní bol plne úspešný.

99. Súd prvej inštancie o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP z dôvodu, že vyporiadanie BSM súd nevykonával tak, ako to navrhovali strany sporu. K tomu odvolací súd dodáva, že vyporiadanie BSM je v záujme oboch strán sporu, keď návrh na súd môže podať ktorákoľvek z nich. Preto aj úspech strán v danom spore je čiastočný a v podstate rovnaký. V tejto súvislosti je významné rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSSR (R 42/1972), z ktorého vyplýva, že v konaní o vyporiadanie BSM neplatí zásada úspechu vo veci, pretože podiely BSM oboch strán majú byť rovnaké.

100. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, dostatočne zistil skutkový stav veci a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 387 ods. 1 CSP.

101. O trovách dovolacieho konania a dovolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 2 v spojení s § 396 ods. 1 a § 453 ods. 3 CSP.

102. Ak žalovaný poukazoval na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 453/2019 zo dňa 19.11.2019, odvolací súd uvádza, že z tohto rozhodnutia plynie, že súd môže „nezávisle od celkového výsledku sporu rozhodnúť len o trovách dovolacieho konania, s prihliadnutím na úspech sporovej strany v dovolacom konaní, bez ohľadu na definitívny výsledok sporu“.

103. Civilný sporový poriadok v súčasnosti upravuje náhradu trov konania v ustanoveniach § 255 a nasl., v zmysle ktorých sa v sporových konaniach ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t.j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. Strana, ktorá mala plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Ak strana nemá plný úspech vo veci, každá zo sporových strán (t. j. žalobca aj žalovaný) je sčasti úspešná a sčasti neúspešná.

104. V danej veci odvolací súd zohľadnil, že žalovaný mal v dovolacom konaní plný úspech, ale v tomto odvolacom konaní, ktoré inicioval žalovaný, mala plný úspech žalobkyňa, keďže žalovanému sa nepodarilo svojimi argumentmi zvrátiť rozhodnutie súdu prvej inštancie vo svoj prospech. Hoci dovolacie konanie je potrebné vnímať oddelene od prvoinštančného konania a dovolacieho konania, v okolnostiach danej veci, hlavne v snahe o spravodlivé usporiadanie vzťahov medzi stranami, zvolil odvolací súd postup podľa § 255 ods. 2 CSP a pri pomere úspechu a neúspechu strán vo vzťahu k náhrade trov dovolacieho a dovolacieho konania zohľadnil kontext celého konania a skutočnosť, že vypořádanie BSM slúži na prospech oboch stranám sporu.

105. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu dovolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia dovolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).